

2024–2028 STRATEGIJAPLÁNA

RiddoDuottarMuseat ealiha eallinárbámet
vássánaiggis boahhteáigái

RiddoDuottarMuseat viderefører vår livsarv
fra vår fortid til vår fremtid

1. Álggahus.....	2
2. Museaid servvodatrolla.....	3
3. RiddoDuottarMuseat	4
4. Višuvdna.....	6
5. Min árvvut	6
6. 2024-2028 strategiijaáigodaga váldomihttu ja vuoruheamit	6
7. RDM ángiruššansuorggit.....	7
7.1 Gaskkusteapmi.....	7
7.2 Čoakkáldathálddašeapmi, visttit ja ráhkadusat.....	8
7.3 Gelbbolašvuohta ja dutkan	9
7.4 ležas organisašuvdna	9

1. Álggahus

RiddoDuottarMusea (RDM) deháleamos ovddasvástádus lea fuolahit ahte sámi ja kvena materiealla ja immateriealla luonddu- ja kulturárbi ain lea ealli ja olámuttos boahttevaš buolvvaide. Máhttogooddi lea dehálaš rolla mii sámi museain lea, ja máhttu ja giella seilluhuvvo dokumentašuvnnain, geavahemiin ja ovdánahttimiin.

Boarráseamos sámi kulturárbi lea maid museain miehtá máilmmi, go fas mis alddiineamet leat unnán iežamet museain. Máhcaheapmi lea dehálaš servvodatrolla mii museain lea. Dan dihte lea RDM musea rolla čohkket dan maid mii leat massán, mii dál lea earáid hálddus, vai sápmelaččat ieža eaiggáduššet kulturárbbiset. Min sámi ja kvena historjá, man oassin lea dat go mis leat geahččalan rivvet giela ja árbevieru, assimileret ja homogeniseren jahkečuđiid áiggi, lea dagahan máhtu ja kultuvrra manaheami. Dasa lassin lea boldon eana taktihkka ja eváhku nuppi máilmmisoađi áiggi dagahan ahte ollu dain materiealla dinggain mat min kulturárbbis ledje duššaduvvoje. Dat globaliseren- ja homogeniserenproseassa mii dál dáhpáhuvvá, ja maid dálkkádatrivdan, servvodat- ja industriálaovdáneapmi, rievdata maid min giela, kultuvrra, árbevieruid, gelbbolašvuođa ja eallinvuogi premissaid otná dán beaivvi.

Dás sáhtta ovdamearkan namuhit sámi árbevirolaš máhtu manaheami mii dáhpáhuvai go 1982:s mearriduvvui ahte čevráid ii oba oaččoge šat bivdit. Boađus das lei ahte Kárášjoga dievdogahpirii geavahišgohte viergin goanstanáhki, vaikko árbevirolaččat lei čevrá náhkki geavahuvvon. Dehálaš diehtu čevrá bivddu, birggu ráhkadeami ja náhkki dikšuma birra lea dál áitatvuloš.

Lea hui dárbašlaš ahte museat aktiivvalaččat barget diekkár dieđuid seilluhemiin, dasa

gullet vuogit movt čavránáhkki čohkket, dikšut, bisuhit ja vurkkodit. Dát ovdamearka čájeha man dehálaš lea máhtu vurket, erenoamážiid jus dette muhtin beaivvi čavrábivdu šaddá fas lobálažžan ja nu geavahišgoahtit dan náhkki fas. De lea museain dehálaš bargu revitaliseret ja vitaliseret diekkár kultuvrralaš doaimmaid.

Go geavaha árbevirolaš máhtu geavatlaččat, nugo omd. konserveret, de doalahuvvo "dološ vuohki". Seammás loktejuvvo maid árbevirolaš máhttu, vuohki ja teknologijja profešuvdnan sámi museaid doaimmas. Árbevirolašmáhttu seailuhuvvo dan bokte ahte lea šaddan áigegeuvdilin.. Lágaid, njuolggadusaid ja máhttu ferte digaštallojuvvot álgoálbmotperspektiivvas, dan dihte go leat dušše sámit ja kvenat ieža geat sáhttet áigegeuvdilastit iežaset máhtu profešuvdnan iežaset ásašusain. Dá lea rolla man ii oktage eará fuola, muhto man ii oktage eará *máhte* ge váldit – dan mii fertet ieža dahkat.

2. Museaid servvodatrolla

International Council of Museums (ICOM) čilge/definere mii musea lea ná:

Musea lea eahpegávppálaš, servodaga bálvleaddji bissovaš institušuvdna, mii dutká, čoaggá, seailuda, dulko ja gaskkusta ávnnaslaš ja eahpeávnaslaš kulturárbbi. Museat leat rahpasat álbmogii, olámuttolaččat ja fáttmasteaddjit, ja ovddidit mánggabealatvuođa ja ceavzilvuođa. Dat doibmet ja gulahallet etihkalaččat ja ámmátlaččat, oktan oktasásgottiid oassálastimiin, ja fáallet molsašuddi vásihusaid oahpu, guoimmuheami, smiehttama ja diehtu- ja máhttojuohkima dihtii.

Sámi museat leat ráhkaduvvon dien definišuvnna mielde, man mihttun lea bálvalit sámi servvodaga. Sámi museat leat vuodđuduvvon prinsihppii ahte sápmelaččain lea vuoigatvuohta eaiggáduššat ja hálddašit iežaset kulturárbbi, dát lea oassi álgoálbmotrievttis.

Sámediggi lea 2020:s mearridan prinsihpaid Sámedikki museapolitihkkii. Dát prinsihpat addet njuolggadusaid Sámi museaid hálddašeapmái.. RiddoDuottarMuseat lea okta guđa konsoliderejuvvon museain mas Sámedikkis lea hálddašanovdasvástádus, ja Sámediggi ruhtada stuora oasi RDM bušeahtas.

Sámedikki museapolitihka váldomihttu lea seailuhit, dokumenteret, dutkat ja gaskkustit sámi kulturárbbi. Dát fáttmasta buot beliid sámi kultuvrras, sihke giela, árbevierut, dáidda, duodji ja historjá. Sámedikki politihkka deattuha man dehálaš lea ahte sámi kulturárbbis lea sámi eaiggátvuohta ja kontrolla.

Sámedikki politihkka deattuha gaskkustit sámi kulturárbbi sihke sámi servvodahkii ja eará gehččiide. Museat galget heivehit iežaset iešguđetlágan gaskkusteapmái, sihke čájáhusaide, lágidemiide ja digítála sajiide/ geavahanvuogádagaide . Sámediggi deattuha maid ovttasbarggu, dutkama, ja ehtalaš njuolggadusaid mat sihkarastet sámi kulturárbbi ceavzilis hálddašeami. Sámi kulturárbbi čohkkemis, vurkkodeamis ja gaskkusteamis galget museat čuovvut ehtalaš njuolggadusaid. Dát sisttisdoallá sámi árvvuid, árbevieruid ja rivttiid

gudnejahttin.

Dieđáhusas Meld. ST.23 (2020-2021) Musea i samfunnet – Tillit, ting og tid (Musea servvodagas – luohhtevašvuohta, dinggat ja áigi) lea ráđđehus identifiseren museasektorii čuovvovaš váldomihtuid:

- Nanu máhttobuvttadeapmi
- Áigeguovdilis gaskkusteapmi
- Ollislaš servvodatovddideapmi
- Oadjebas fuolaheapmi
- Aktiivvalaš ovttasdoaimman

RDM 2024-2028 strategijaplána lea vuodđuduvvon dieidda bajit dási láidestusaide.

3. RiddoDuottarMuseat

RiddoDuottarMuseat (RDM) ásahuvvui priváhta vuodđudus man Guovdageainnu suohkan ja Porsáŋgu giella, Sámiid Vuorká-Dávvirat vuodđudus (Karášjohka) ja Jáhkovuona mearrasámi musea vuodđudus (Hámmerfeasta) leat 2006:s vuodđudan.

RDM hálddaša sámi stuorámus ja viidámus čoakkáldagaid. RDM lea guovddáš sámi guovlluin gos giella ja kultuvra lea ealás, muhto maid báikkiin mat leat dehálaččat mearrasámi kultuvrra revitaliseremis. RDM gaskkusta sámi siseatnankultuvrra, boazodoalu, mearrasámi kultuvrra ja sámi, kvena ja dárku kultuvrra deaivvadeami. Iežamet doaimmas mii geavahit davvisámegiela, kvenagiela ja dárogiela beaivválaččat.

RDM servodatovddasvástádus boahtá maid ovdan vuodđudusa njuolggadusain, § 2 ulbmilat:

“RiddoDuottarMusea ulbmil lea aktiivvalaččat leat searvis sámi identitehta, giela ja kulturárbevieru gáhttemis, čalmmustahttimis ja ovdánahttimis earret eará ná:

- Jođihit musea- ja čájáhusdoaimmaid mat ovdanbuktet sámi dáidaga, árbevieruid, historjjá ja kultuvrra
- Gaskkustit sámi dáidaga, historjjá, árbevieruid ja kultuvrra, juohkit dieđuid daid birra ja leat máhttobuvttadeaddji
- Bargat dan ovdii ahte sámi museabarggu dássi buoriduvvo
- Čohkket ja dokumenteret sámi dáidda- ja kulturhistorjjálaš materiála
- Sihkkarastit buriid vurkenvejolašvuođaid čoakkáldagaide ja heivehit daid nu ahte dat leat olámuttos ollu gehččiide
- sámeigiella galgá ovddidit váldogiellan RiddoDuottarMuseaid doaimmas
- Fallat museafágalaš veahki eará museaide ja áššáiguoskevaš ásahusaide

Ovttastuvvan musean áigu RiddoDuottarMuseat leat rabas, ja maid dai ieš vuolggahit, lagas ovttasbarggu eará sámi museaiguin, ásahusaiguin ja organisašuvnnaiguin, dás leat oassin maid ealáhusdoaimmat. RiddoDuottarMuseat galgá maid váikkuhit nu ahte nationála museafierpmádat ovdánahtto.”

RDM:s leat njeallje kulturhistorjjálaš musea maid doaimmat leat kulturhistorjá, vistesuodjaleapmi, sámi museaterminologijja, digitaliseren ja sámi kulturárbi. Musea hálddaša maid Sámi dáiddačoakkáldaga ja Luoiká dáidagiid museaide sihke Norggas ja olgoriikkas. RDM lea sámi dáidaga guovddáš hálddašan ja gaskkustan arena. RDM bargguin lea guovddášis sierra Sámi dáiddamusea plánen.

RDM lea Norgga museasearvvi miellahttu. Sámi museajoavku lea museasearvvi sekšuvdna ja sámi museafierpmádat lea fágalaš nationála museafierpmádat mii lea ovtastuvvon museajoavkkuin. Sámi museajoavku ja sámi museafierpmádat barget sihke museapolitihkalaččat ja museafágalaččat sámi museaid nannemiin. Norgga museasearvvi bokte lea RDM fárus buot vuolit sekšuvnnain.

RDM ovttasbargá maiddái nationála dáiddamuseafierpmádagain ja searvá dáiddamuseajođiheddiid fierpmádahkii man Nationálamusea jođiha. RDM lea Romssa- ja finnmárku museaid museafierpmádagas fárus. RDM bargit servet iešguđetlágan ovttasbargoprošeavttaide sihke nationála dásis ja internationála dásis.

RDM museat:

Sámiid Vuorká-Dávvirat/De Samiske Samlinger ásahuvvui 1972:s ja lei vuosttaš sámi musea ja Norgga vuosttaš sámi kulturásahus. Ásaheami ulbmil lei ovddidit sámi kultuvrra ja nannet sámiid stáhtusa álbmotjoavkun. Olgomuseas leat sámi vistit, earret eará Jávrebannjárgga dálle ja Beaivvášgietti boares duottarstohpu. Dál lea musea Norgga stuorámus sámi musea.

Jáhkovuona mearasámi musea/Kokelv sjøsamiske museum ásahuvvui 1991:s ja 1992:s osttii Jáhkovuona mearasámi musea Nilládálu, mii lei heaittihuvvon mearasámi smávvdállu. Dál lea museas doppe čájáhus sihke viesus, návehis ja návsttus. Nilládálus elle nu ahte sis lei smávvdállu ja guolásteapmi ja nu birgeje ieža, dán čájeha maid dávvirčoakkáldat. Musea lea buiga mearasámi smávvdállu mas viessu ja návet mat leat ceggejuvvon maŋnel soađi ja fanasčoakkáldat stuoranávsttus vuotnagáttis.

Guovdageainnu gilišilju/Kautokeino bygdetun lea Guovdageainnu guovddáža eatnogáttis. Museaguovlu lea gilvojuvvon eana man leat gilván 1700-logus, ja dies lei skuvla 1883:s gitta 1959 rádjái. Doppe lea ráhkaduvvon ođđasis biras nu go Guovdageaidnu lei sullii 100 jagi áigi. Das leat moadde ráfáidahttin vistit, darfegoađit ja boazodoalu ja meahcceorrunsajiid ráhkadusat.

Porsáŋgu musea/Porsanger museum/Porsangin museumi ovddasta ja čájeha sámi, kvena ja dárku kulturhistorjjá, ja maid 2. máilmmisoađi soahtehistorjjá. Porsáŋgu museas lea váldobáiki Leavnja guovddášis. Museas leat ruohttasat báikkálaš birrasis ja dan historjjás, ja ovttasbarget aktiivvalaččat gieldda ásahusaiguin ja servviiguin. Ovttasbarggu ulbmil sáhttet leat kulturmuittuid seailuheapmi, dáiddačájáhusat, duodji, servvodatáŋgiruššan ja maid suokkardallat ja oahppat árbevirolaš vugiid.

Sámi Dáiddamagasiidna/Samisk kunstmagasin hálddaša máilmmi stuorámus sámi dálááigge dáidaga ja dáiddaduoji čoakkáldaga. Dál leat čoakkáldagas eambo go 1700 dáidaga. Sámi dáidaga ja dáiddaduoji čoakkáldahkii lassánit dáidagat juohke jagi. Dáid oastá Sámedikki dáiddasisaoastinortnet, mas leat fárus 4 sámi dáiddára, guokte jođiheaddji ja guokte várrelahtu. Sii jođihit miehtá sámi sisaoastinbarggu. Sámi dálááiggedáidda gaskkustuvvo maid johttičájáhusain sihke

riikkas ja olgoriikkas, ja maiddái go dáidagat luikojuvvojit olgguldas gaskkustanprošeavttaide.

4. Višuvdna

RiddoDuottarMuseaid višuvdna lea:

RiddoDuottarMuseat ealiha eallinárbámet vássánaiggi boahhteáigái

RiddoDuottarMuseat viderefører vår livsarv fra vår fortid til vår fremtid

Ovddešáiggi lea mearkkašupmi dálá ja boahhteáiggi servvodagaide. Go mii dovdat historjjá de mii sihkarastit sámi boahhteáiggi. RDM museat galget čájehit sámi ja kvena dáidaga, duoji, kultuvrra, giela ja historjjá. RDM ja RDM museat galget leat oinnolaš aktevrrat sihke báikkálaččat, nátionálalaččat ja internasionála dásis.

5. Min árvvut

Buot min doaimmat galget govvidit min árvvuid.

VÁSTTOLAŠ – RDM galgá leat min kulturárbbi vásttolaš ja fágalaččat gelbbolaš hálddašeaddji

ČOHKKEJEADDJI – sámi servvodagaide, ja museaide mat leat ovtastusas.

BEROŠTEADDJI – RDM galgá digaštallamii searvat ja maid láidestit daid

ÁIGEGUOVDIL – RDM dahká sámi áigeguovdilin alcceseamet ja nátionála ja internasionála stuoraservvodahkii

ČANASTUPMI – sámi servvodahkii ja báikkálaš servvodagaide

6. 2024-2028 strategijaáigodaga váldomihttu ja vuoruheamit

RiddoDuottarMuseat lea oaivugas nátionála sámi museaovttastupmi mii sihkarastá ahte sámi kulturárbi suddjejuvvo, čalmmustahttojuvvo, fievrriiduvvo ja ovdánahttojuvvo. Nie RDM lea fárus nanneme sámi kultuvrra, identitehta, giela ja árbevieruid.

Báástedde lea ruovttoluottafievrridanprošeakta mas Norgga álbmotmusea ja Dáiddahistorjjálaš musea leat 2014-2019 áigodaga šiehtadallan ruovttoluottafievrrideamis sullii beali sin sámi čoakkáldagas. RDM museat leat váldán badjelasaset eaiggátvuoda 734 dávvirii¹, eanas oassi dain vurkkoduvvojit ain Oslos dan sivas go báikkálaš museain váilot báikkit gos mii sáhttit dáid vurkkodit. Ulbmil lea oažžut fysalaš dávviriid ruovttoluotta fievrriiduvvot nu jođánit go vejolaš.

Dán strategijaáigodagas lea dehálaš ahte RDM čuovvula **Duohtavuoda- ja**

¹ Dávviriid juohkáseapmi: Jáhkovuona mearrasámi musea: 20, Porsánggu musea: 36, Sámiid Vuorká-Dávvirat: 126, Guovdageainnu gilišillju: 552

seanadankommišuvnna raportta.

RiddoDuottarMuseaid strategiijaáigodaga váldovuoruheamit leat:

- Sámi dáiddamusea ja SVD ođđa visti
- Sámi viste- ja fievro-suodjaleamis sihkkarastit nanu gelbbolašvuoda
- Sámi museadieđa barggu vuoruhit, ja vuoruhit gaskkustanbarggus geavahit sámi pedagogihka
- Čuovvolit Duohtavuoda- ja seanadankommišuvnna raportta
- Siskkáldasat organisašuvnnas sihkkarastit buori resurssageavaheami ja bargjođu

7. RDM áŋgiruššansuorggit

Oláhan dihte min váldomihtu de áigu RDM fokuseret njealji áŋgiruššansuorgái:

- Gaskkusteapmi
- Čoakkáldathálddašeapmi, visttit ja ráhkadusat
- Máhttu ja dutkan
- ležas organisašuvdna

7.1 Gaskkusteapmi

RDM gaskkusta čájáhusaiguin ja doaimmaiguin sámi ja kvena dáidda- ja kulturhistorjjá. RDM geavaha viiddis gaskkustandoahpaga – gaskkusteapmi lea buot mii dahkko ovdanbuktit dáidaga, kulturvásáhusaid ja máhtu gehččiide: dego čájáhusat, katalogat, oahpisteami, kursen, oahpahuš, ságastallamat, digitála gaskkusteapmi ja nu ain.

Mii sámit galgat ieža bidjat eavttuid muitalusaide mat leat min iežamet birra. Lea dehálaš ahte mii dovdat ahte dá lea min ja ahte mii dovdat eaiggátvuoda go min historjá ja dálááigi gaskkustuvvo.

Sámi ja kvena álbmot leat RDM museaid vuoruhuvvon mihttojoavku, mas deattuhuvvo bajásšaddi buolva. Min servvodatovddasvástádusa olaheamis lea vuodđoáššin RDM doaimmagoovlluid sámi báikkálašálbmogii fállat máhttogaskkusteami ja digaštallama sámi dáidda- ja kulturhistorjjá birra. Dát lea áigeguovdil maid eará mihttojoavkkuide, ja RDM galgá leat áigeguovdil kulturásahuš sihke nationála ja internationála dásis.

RDM museaid geahčiidlogut leat unnit go maid mii sávašeimmet, ja lea ain vejolašvuolta lasihit gussiid. RDM museain leat vuodđočájáhusat (fásta čájáhusat) ja gaskaboddosaš čájáhusat main iešguđetge fáttát. Min museain leat maid eará doaimmat dego girjealmmuheamit, konsearttat, logaldallamat ja nu ain, áinnas ovttasbarggus earáiguin.

RDM lea iežas márkanfievrridanplána olis geavahišgoahtán ođđa gaskkustanvugiid, dego sosiála mediaid ja podcastaid. Gaskkusteapmái dat mearkkaša ahte museaid dieđut leat álkibu olámuttos gehččiide.

Mihttu: RDM gaskkusta sámi dáidda- ja kulturhistorjjá doaimmaid ja čájáhusaid bokte mat lea áigeovodilat iešguđetlágan mihttojoavkkuide.

Strategiijat:

- RDM museat leat deaivvadanbáikkít ja ráhkadit beroštumi iežamet báikkálaš servvodagain.
- Ráhkadit ja geavahišgoahtit gaskkustanplána mas lea guovddázis sámi museapedagogihka ovdánahttin.
- Čuovvolit márkanfievrridanstrategiija, ja dien bargui vuoruhit resurssaid.
- RDM galgá nannet čoakkáldagaid museafágalaš barggu gaskkusteami, dan dahkat nu ahte čájehit ja mitalit proseassaid birra earret eará sosiála median.
- Vuoruhit čoakkáldagaid beasatlašvuoda Digitála Museumis.

7.2 Čoakkáldathálddašeapmi, visttit ja ráhkadusat

RDM hálddaša mearkkašahtti čoakkáldagaid mat dokumenterejit sámi ja kvena historjjá ja sámi dáiddahistorjjá. Mis leat dávvirat, govat, dáidagat, jietna- ja filbmačoakkáldagat, arkiivvat ja girjerájut. Čoakkáldagat sturrot ain, sihke addima bokte ja aktiivvalaš čohkkenprošeavttaid bokte, ja maid Sámedikki dáidagiid sisaoastinortnega bokte. Bååstede-prošeavtta bokte galget sámi dávvirat máhcahuvvot, mii addá vejolašvuoda vel nannoseappot lagasvuoda oažžut iežamet kulturárbaí. .

RDM museat eai sáhte buot čoaggit. RDM ferte eambo revideret ja vuoruhit čoakkáldagain, ja luobahit materiála main ii leat doarváí sealluhanárvu. Jus dan galgá nagodit čadahit, de ferte mis leat buorre máhttu čoakkáldagaid birra

Mii leat vuoruhan čoakkáldagaid registrerema, digitaliserema ja almmuheami, muhto mis lea goitge ollu mii lea ain báhcán váilevaš resurssaid dihte. Dát sáhtta dagahit ahte máhttu dávviriid ja objeavttaid birra jávká. Ii mis leat ollislaš oppalašgovva čoakkáldagaid sisdoalus, mii fas mielddisbuktá ahte ii leat doarváí buorre vuodđu lasihit čoakkáldagaide dahje luobaheapmái.

Buot RDM museat dárbbášit ođasteami dahje ođđa visttiid. Museaid magariinnat eai leat doarváí buorit, earret dáiddamagasiidna. Museat dárbbášit visttiid gos sáhtta doarváí bures vurkkodit čoakkáldagaid ja gos leat buorit čájáhuslanjat.

Muhtin RDM museain leat olgomuseat dahje fanasčoakkáldagat, juoga mii gáibida ollu vistte- ja fievrosuodjalus gelbbolašvuoda. Dál lea stuora dárbu divodit ja ortnegisdoallat.

Mihttu: RDM museaid čoakkáldagat hálddašuvvojit boahhteáigái

Strategiijat:

- Olles RDM ráhkadit vuoruhuvvon plána visttiide ja infrastruktuurii.

- Oččodit min báikkiide doarvái buriid magariinnaid ja vurkkodandiliid.
- Vuoruhit resurssaid viste- ja fievrosuodjaleapmái.
- Čoakkáldagaid digitaliserema ja beasatlašvuoda barggu joatkit.
- Vuoruhit máhcahanáššiid mat dievasmahttet min čoakkáldagaid.
- Hábmets čoakkáldatrevišuvdnii, vuoruheapmái ja luobaheapmái (ceavzilvuhta) plána
- Eará aktevrraiguin dego Sámi museajoavkkuin ja eará ásahusaiguin ovttasbargat ja juogadit čoakkáldathálddašeami, metodaovdánahttima ja digitála čovdosiid plánabargguid.

7.3 Gelbbolašvuhta ja dutkan

Dat lea stuora dárbu dutkat sámi museaid máhttoviidodagaid siskkobealde– dego ovdamearka dihte árbevirolaš máhtu geavahepmi konserverenbarggus. Sámi árbevirolaš teknologija lea geasuheadji sámi ásahusaide, ja nu eai earát dutká dáid osiid mat leat erenoamážat min guovlluide – mii fertet ieža dutkat daid surggiid maidda mis lea dárbu eanet máhttui.

RDM čoakkáldagat leat unnán dutkojuvvon. Gelbbolašvuodaovdánahttin čoakkáldagaid birra lea áibbas dárbbalaš go áigu ráhkadit buriid ja áigeguovdilis gehččiidfálaldagaid.

Čoakkáldatovdánahttin, gelbbolašvuodabuvttadeapmi ja gaskkusteapmi ferte gehččojuvvot ollislaš proseassan nannen dihte fágalaš gelbbolašvuoda ja buori resursageavaheami dihte.

Mihttu:

RDM galgá leat gelbbolašvuodabuvttadeaddji musea mas sámi ja álgoálbmot perspektiiva.

Strategiijat:

- RDM láchčá dili dutkandoaimmaide ja gelbbolašvuodaovdánahttimii main vuolggsadji lea čoakkáldagain ja museafágas, sámi perspektiivvas.
- Hábmets dutkanplána ja vuoruhit resurssaid dutkamii.
- RDM áigu, áinnas ovttas Sámi allaskuvllain ja eará sámi museaiguin, ovdánahttit konserrenvugiid čoakkáldaga sámi materiálaide ja hábmets oktasaš konserrenbálvalusa.
- RDM galgá sámi, kvena, dáčča ja internationála museaide, ja maid eará sámi ásahusaide ja báikkálaš aktevrraide, leat geasuheadji ovttasbargoguoibmin.

leat mielde ovddideamen sámi dáiddahistorjjá fágan

7.4 Iežas organisašuvdna

RDM deháleamos resursa leat min bargit. Mis leat ealjáris bargit gain lea erenoamáš gelbbolašvuhta sámi kulturárbbis, muhto mis leat ráddjejuvvon resurssat dan ektui mii RDM servvodatovddasvástáduš, ja makkár vuordámuš midjiide lea. RDM:s leat viiddis bargosuorggit, ja mii fertet diđolaččat vuoruhit ja mis lea dárbu buori resurssageavaheapmái.

RDM lea 2017:s ođđasisorganiserejuvvon fágaossodagain ossodagaide mat leat báikkiid mielde. Seammás lei dárbu RDM hálldahusa unnidit ja baicca báikkálaš ossodagaid nannet. Lea dárbu nannet barggu ossodagaid rastá, vai buoremus lági mielde atná ávkki dain fágalaš resurssain mat RDM:s leat ja ovttaskas museaid raššivuođa unnidit.

Strategiijaáigodagas huksejuvvo ođđa museavisti sámi dáiddamuseii ja SVD:i. RDM:s lea dál dáiddamagasiidna sierra ossodahkan, ja huksenprošeavtta oktavuodas galgá čielggadit ođđa dáiddamusea organiserema ja resurssageavaheami.

Lea hástaleaddji oažžut bargiid geain lea sihke sámegiel gelbbolašvuolta ja fágagelbbolašvuolta. Museat leat mángga fágasuorggi gelbbolašvuodabargosajit, seammás go lea dárbbalaš ahte buot fágasurggiin lea sámegiella, kvena ja sámi kulturgelbbolašvuolta.

Mihttu:

RDM galgá leat geasuheadđji bargosadji mii rekruttere, ja ovdánahtá nanu gelbbolašvuođa, ja ovdánahtá ovttasbargokultuvrra mas museain leat oktasaš ambišuvnnat. Sámegiella lea RDM váldogielaid searvvis.

Strategiijat:

- Organisašuvdnaovdánahttin man ulbmil lea olles organisašuvnnas buoridit resurssageavaheami ja bargojodu.
- *Sámi dáiddamusea* huksen mas buori hálldašeapmái ja gaskkusteapmái leat doarvái resurssat.
- Gelbbolašvuodaplána mii definere fágasurggiid, kárte boahttevaš dárbbuid vai oažžut dan ovdáneami man mii háliidit.
- Buori ekonomiija mii addá doaimavejolašvuođa ja einnostahttivuođa.
- RDM ferte ovdánahttit geasuheadđji bargoaddistrategiija ja persónálapolitihka, mas bálká lea oassi.
- Láhčit dili oahpahalliortnegii.
- Heivehit nu ahte bargit sáhttet háhkat sámegieloahpu.
- Sámegielat studeanttaid searvvis aktiivvalaččat rekruteret.
- Miehtasámi perspektiiva.
- Strategiijaplána čuovvulit.